

— Ἐχομεν λοιπὸν τρεῖς, τῇ εἶπον. Τώρα, δὲν θὰ μοὶ εἰπῇτε βεβαίως ὅτι δὲν ἤξεύρετε τί ἐστὶ φιλόλογος (καὶ λέγων, ἀπέβλεπον πρὸς τὸν σύζυγόν της). Ἰδοὺ λοιπὸν ἤξεύρετε τί ἐστὶ λόγος, καὶ τί ἐστὶ φιλό (καὶ πόσον ἤξιζε νὰ τὸ ἤξεύρῃ!). Ἐν μόνον πρέπει νὰ σᾶς διδάξω, ὅτι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐδήλου τὴν αἰτίαν, παρ' ἧμῖν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα. Εὐκόλον μοι εἶναι, οὕτω προχωρῶν, νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι ἐκ μετριοφροσύνης μόνον ἀρνεῖσθε ὅτι ἤξεύρετε τὴν Ἑλληνικὴν.

Ἡ κυρία Βέρθα μὲ πύχαρίστησεν ὅτι τῇ ἀνεκάλυψα γνώσεις ἃς δὲν σύνειδεν ἑαυτῇ, καὶ τῇ ἀπέδωκα ἀρετὴν, ἣν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἐφρόνει ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο ν' ἀντιποιηθῇ. Διεκόπη ὅμως ἡ ἀκαδημαϊκὴ ἡμῶν συνδιάλεξις ὑπὸ τοῦ κώδωνος ὅστις μᾶς ἐκάλει εἰς γεῦμα.

— Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ σᾶς ἔχωμεν γείτονα εἰς τὴν τράπεζαν, μοὶ εἶπεν ὁ ἀγαθὸς διδάκτωρ. Ἄλλ' ἐξηγήσας ὅτι συνέπεσε κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ μὴ ἔχω ὄρεξιν, ὅτι ὁ ἱατρὸς μοὶ διέταξε νὰ μὴ τρώγω, — δηλαδὴ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας, ἐπρόσθετα, ἰδὼν ποίαν ἐκπληξιν προῦκάλεσεν ἡ ἀνόητος πρόφασίς μου, τοὺς ἀφῆκα νὰ καταβῶσιν εἰς τὸ μέγα ἐστιατόριον, καὶ ἔμεινα εἰς τὸ κατὰστρωμα, βόσκων ἀπλήστως τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰς δύο ὄχθας καὶ τ' ἀμίμητα κάλλη αὐτῶν. Ὡς ἐν πανοράματι παρήρχοντο ἐμπρὸς μου ὁ εὐθυτενὴς βράχος, ὁ καθέτως αἰρόμενος εἰς μέγα ὕψος ἀπὸ τοῦ πυθμένος τοῦ ποταμοῦ καὶ φέρων στέφανον ἐρεπιδίων, διατρυπώμενος δ' εἰς τοὺς πρόποδας ὑπὸ τῆς ὁδοῦ, ἥτις δὲν ἔχει πῶς ἄλλως νὰ τὸν παρέλθῃ· ἔπειτα ὁ μαλακῶς καμπτόμενος σύδενδρος λόφος, ὃν κοσμοῦσι φαιδραὶ ἀγροικίαι· κατόπιν ἡ βαθύσκιος κοιλάς ἣν διαρρέει διαυγὲς ὑδάτιον, καὶ εἰς ἥς τὰ ἄλση περιμένει νὰ ἰδῇ τοὺς βουκόλους τοῦ Θεοκρίτου· μετ' αὐτὴν . . . Οὐαί! Βλέπω ὅτι τὸ ὕψος μου λαμβάνει χροιάν εἰδυλικήν. Τότε θὰ μ' ἐπιτρέψῃς, φίλτατε, νὰ τὸ ἐπιφυλάξω διὰ τὸν προσεχῆ ποιητικὸν διαγωνισμόν, διότι σὲ βλέπω ἤδη περιλειχόμενον, καὶ ἐτοιμαζόμενον νὰ ποιήσῃς ἤξεύρομεν τίνα χρῆσιν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο . . . «ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές», ὡς ἤθελες εἰπεῖς ἂν σοὶ παρείχον καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν εἰς τὰς δημοσιευτικὰς σου ὁρέξεις.

Ἐν Βερολίῳ, τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1879 Ε.

Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

[Μυθιστορία Ἰουλίου Σανδῶ, βραβευθεῖσα παρὰ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας].

Συνέχεια· ἴδὲ σελ. 641.

II'

Τὴν ἐπαύριον ὁ Μαυρίκιος, μετ' ὀλίγων ὥρῶν πυρετώδη ὕπνον, ἠγέρθη αἰσχυρόμενος ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἀδυναμίᾳ καὶ ἀγανακτῶν κατὰ τῆς Μαγδαληνῆς. Τί ἔμελεν αὐτῷ ἐπὶ τέλους ἡ τύχη

τῆς ἐξαδέλφης του; Τί ὤφειλεν ἐν συνειδήσει εἰς τὴν κόρην; Τίνι δικαιώματι ἐπεβάλλετο αὐτῷ; ἔπταιεν ἄρα γε αὐτὸς διότι ἀπώλεσε τὴν δίκην της; Πῶς δέ; ἐπειδὴ ἡ θεία του, ἣν οὐδὲ καὶ ἐγνώριζεν, ἐφαντάσθη ν' ἀποθάνῃ καὶ νὰ πέμψῃ εἰς Γαλλίαν τὴν θυγατέρα της, ἐπειδὴ μικρὰ Γερμανίς, ἥς μόλις ὑπώπτευε τὴν ὑπαρξιν, ἔκρουσεν ἐσπέραν τινὰ τὴν θύραν τοῦ Βαλτραβέρ, ἥτο ἄρα γε ἠναγκασμένος ν' ἀναλάβῃ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ κηδεμόνος, καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελέτα νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Θανάτου! Πότε οἱ ἐξαδέλφοι ἔχουσιν ἐντολὴν νὰ συνοδεύωσι διὰ τοῦ βίου τὰς ἐξαδέλφας των; Ἄλλως τε καὶ ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἦτο πλέον παιδίον, ἥτο εἰκοσιδύο ἢ εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, εἰς δὲ τὴν ἡλικίαν ταύτην αἱ ὀρφαναὶ παύουσι κινεῖσθαι τὸ ἐνδιαφέρον, αὕτη δὲ βεβαίως ἐποίει κατὰχρησιν τοῦ πλεονεκτήματος τοῦ μὴ ἔχειν αἰκογένειαν. Τί δὲ ἡδύνατο ὑπὲρ αὐτῆς; Χρήματα δὲν εἶχε, οὐδ' αὐτὰ τῆς κατοικίας του τὰ ἐπιπλα τῷ ἀνῆκον ἤδη, καθὼς ἐκπροσωποῦντα τὰ ὀφειλόμενα ἐνόικια. Εἶχεν ἀποφασίσει καὶ ἤθελε ν' αὐτοκτονήσῃ, πᾶσα δὲ ἄλλη ἀπόφασις, ἐν αἷς εὕρισκετο περιστάσεσιν, ἤθελε φέροι αὐτὸν εἰς ἄκραν ἀμνησίαν. Νὰ ἐργασθῇ! Εὐκόλον εἰπεῖν! Ἀλλ' ἀφοῦ τις ἄπαξ ῥιζοβολήσῃ ἐν τῇ διαφθορᾷ καὶ τῇ ἀργίᾳ, δὲν μεταφρονεῖται οὐδ' ἐγκλιματίζεται εὐκόλως ἐν ταῖς χώραις τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐργασίας. Τέλος, ὁ Μαυρίκιος ἐγνώριζε καὶ ἐξετίμα ἑαυτὸν μετ' αὐστηρᾶς ἀμεροληψίας, οὔτε τὴν ἐγκράτειαν δὲ τοῦ Σκηπίωνος ἀντεποιεῖτο οὔτε τοῦ Ἰωσήφ τὴν ἀρετήν· καίτοι δὲ ἡ ἐξαδέλφη του δὲν τῷ ἐφαίνετο εὐειδὴς οὐδὲ ποθητὴ, καίτοι ἡ γλυκεῖα αὐτῆς μορφὴ οὐδέποτε συνεκίνησε τὰς διεφθαρμένας αἰσθήσεις του, ἐγνώριζεν ἑαυτόν, εἶχε βολιδοσκοπήσει τὴν καρδίαν του καὶ ἐγίνωσκεν ὁποῖον εἶχον καταθέσει ἐν αὐτῇ βόρβορον τὰ παρελθόντα ὀκτῶ ἔτη. Ἀπροσδόκητὸς τις σύγκρουσις ἡδύνατο νὰ συνταράξῃ καὶ νὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς φῶς.

Τοιαῦτα ἐσκέπτετο μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ταραχῆς μεγίστης, ἔτοιμος ὢν νὰ παραβῇ τὰ μετὰ τοσαύτης ἀπερισκεψίας τὴν προτεραίαν συμφωνηθέντα, ὅτε εἶδε τὴν ἐξαδέλφην του εἰσερχομένην μετὰ τῆς Ὀρσολας. Ἡ Μαγδαληνὴ ἦτο ἀπλούστατα ἐνδεδυμένη, ὁ δὲ Μαυρίκιος συνειθίσας εἰς τὰς πολυτελεῖς γυναικείας στολάς, εὗρεν ὅτι ἡ ἐξαδέλφη του ὠροιάζεν ἐργατιδα. Σπάνιον εἶναι ὁ ἀπώλεσας τὸ αἶσθημα τῆς ἀρετῆς νὰ μὴ συναπολέσῃ καὶ τὸ τοῦ ἀληθοῦς καλοῦ, καθότι τὰ δύο ταῦτα αἰσθήματα εἶναι στενῶς συνδεδεμένα. Ἡ Ὀρσολα ἔφερε τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ τόπου της, εἶχε δ' ἐνδυθῇ ὅσον οἷόν τε λαμπρότερον, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸν Μαυρίκιον, ὅστις βλέπων αὐτὴν οὕτω περιέργως κεκαλλωπισμένην, ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

Μόλις εἰσελθοῦσα ἡ Μαγδαληνή, ὥσπερ μαν-
τεύουσα τοὺς διαταγμοὺς τοῦ ἐξαδέλφου της, ἐ-
κάθησε παρ' αὐτῷ, καὶ πρὶν ἢ λάβῃ καιρὸν ν' ἀ-
νακαλέσῃ ἣν εἶχε δώσει υπόσχεσιν, τῷ ἐξή-
γησε πῶς ἐσκέπτετο νὰ τακτοποιήσῃ τὰ τοῦ
βίου των. Ὁθελον εὔρει κατὰ πρῶτον ἐν ἡσυχῇ
τινὶ συνοικίᾳ δύο οἰκήματα ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ,
τὸ μὲν διὰ τὸν Μαυρίκιον, τὸ δὲ δι' ἐαυτὴν
καὶ τὴν Ὁρσολαν, ἤθελον δ' ἐγκαταστῇ ἐν αὐ-
τοῖς ἀπλῶς, ὥς ἡρμοζεν εἰς τὴν ταπεινὴν αὐ-
τῶν θέσιν. Ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε σώσει ἐκ τοῦ
ναυαγίου της ἀδάμαντάς τινας, δῶρα τῆς μαρ-
κησίας, ὧν τὸ τίμημα ἤθελον ἐξαρκέσει εἰς τὰς
δαπάνας τῆς ἀποκαταστάσεώς των καὶ εἰς τὰς
πρώτας αὐτῶν ἀνάγκας, ὑπὸ στιβαρὰς δὲ χει-
ρὸς ὀδηγουμένη καὶ ὑπὸ καρδίας πιστῆς προ-
στατευσμένη, ἡ Μαγδαληνὴ ἤθελον εὐκόλως πο-
ρισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐξέντα ὥραιότατα καὶ
κατεσκευάζε διὰ τῆς βελόνης ἐκ χρυσοῦ καὶ με-
τάξης χειροτεχνήματα θαυμάσια κατὰ τὴν λε-
πτότητα καὶ τὴν κομψότητα. Ἐξωγράφει ἐπὶ
ξύλου ἄνθη καὶ πτηνὰ ἔχοντα τὴν λαμπρότητα
τῶν χρωμάτων τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἀνθέων
τοῦ τροπικοῦ. Ἡδύνατο προσέτι νὰ δώσῃ μαθή-
ματα ὀργανικῆς καὶ φωνητικῆς μουσικῆς. Τέλος,
χάρις εἰς τὴν κυρίαν de Fresnes, ἐξεῖχεν ἐν τῇ
μικρογραφίᾳ. Εἶτε δὲ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν
μνήμην τῆς μαρκησίας, εἶτε διότι ὄντως ὑπό-
κείμει εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, πρὸς τὴν μικρογρα-
φίαν ἔστρεψε πρὸ πάντων τὰς ἐλπίδας της. Ὡς
βλέπει ὁ ἀναγνώστης, δὲν ἔστρεφετο ἰκανότητος,
εἶχε δὲ πρὸς τούτοις τὸ θάρρος ἐκεῖνο τὸ πᾶν
πρόσκομμα παραβλέπον, τὴν αὐθόρμητον δραστη-
ριότητα τὴν πάντα κόπον ἀνακουφίζουσαν,
τὴν παιδρότητα τὴν παρὰ τῇ ἐργαζομένῃ θελή-
σει γελῶσαν καὶ ἄδουσαν. Εἶχε λοιπὸν σχεδὸν
ἀποφασισθῇ ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ ἤθελον ἐπιδοθῇ
εἰς τὴν μικρογραφίαν, μετὰ παιδικῆς δὲ χαρᾶς
ἡτοιμάζετο νὰ ζήσῃ ἐν Παρισίοις, ὥς εἶχε ζήσει
ἄλλοτε ἡ μαρκησία ἐν Νυρεμβέργῃ. Τὸ τοιοῦτον
εἶχεν ἀνέκαθεν ἐπιθυμήσει, δυνάμεθα δὲ νὰ βε-
βαιώσωμεν ὅτι κατὰ τοῦτο ἡ ἀπώλεια τῆς πε-
ριουσίας της δὲν τῇ ἀπῆρσεν ἐντελῶς. Ὁ Μαυ-
ρίκιος ἐν τούτοις ἤθελον εἶναι ἐλεύθερος νὰ ζῇ
κατ' ἀρέσκειαν· οὐδὲν ἄλλο ἐζήτηε παρ' αὐτοῦ
ἢ νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ διευθύνῃ τὰ πρῶτα
αὐτῆς βήματα ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῷ σταδίῳ
εἰς ὃ εἰσῆρχετο. Μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἤ-
θελον ἀνακτήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ κατὰ τὰ
συμπεφωνημένα, καὶ γίνοιε κύριος τῆς τύχης
του, ἀλλὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ Μαγ-
δαληνὴ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ στηρίζεται ἐπ' αὐ-
τοῦ ὥς ἐπ' ἀδελφοῦ· ὅπως δ' ἀποφύγῃ τὰς κα-
κοβόλους παρεξηγήσεις καὶ ὅπως δώσῃ περισ-
σότερον κύρος καὶ βαρύτητα εἰς τὴν κηδεμονίαν
του, ἤθελε πράγματι παρουσιασθῇ εἰς τὸ κοινὸν
ὡς ἀδελφὸς της. Ταῦτα πάντα ἐρρέθησαν μετὰ

τοσοῦτου οἴστρου, ὥστε ὁ Μαυρίκιος οὐδὲ λέξιν
ἠδυνήθη ν' ἀντεῖπῃ, μετὰ τοσαύτης δὲ χάριτος
καὶ εὐθυμίας, ὥστε ἐκὼν ἄκων ἐμειδία. Ἀφοῦ
ὁμως ἔπαυσεν λέγουσα ἡ κόρη, ἔσσεις τὴν κεφα-
λήν ὡς οὐδόλως καταπεισθεῖς, ἀλλ' ἐκείνη ἐγει-
ρομένη πάραυτα καὶ λαμβάνουσα αὐτὸν τοῦ βρα-
χίονος, εἶπε·

— Ἀπὸ τῆς σήμερον, ἐξαδέλφε, ἄρχεται ἡ
ἀδελφότης μας. Ἐνθυμοῦ ὅτι ὁ πατὴρ σου μ' ἐ-
κάλει θυγατέρα καὶ ὅτι ἤμην ἡ ἀγαπητὴ του
θυγάτηρ. Ἡ ἡμέρα εἶναι λαμπρά, ὡς φεληθῶμεν
τῆς περιστάσεως ταύτης ὅπως εὐρωμεν τὰ ἀ-
ναγκαιοῦντα δύο οἰκήματα. Ἐγχείς τὴν ἐκλογὴν
τῆς συνοικίας, βεβαίως δὲ αἰσθάνεσαι τὴν ἀνάγκη-
ν ν' ἀφῆσῃς ὅσον τάχιστα τὴν κατοικίαν ταύ-
την, ἥς ἡ πολυτέλεια ὑβρίζει τὴν παροῦσαν πε-
νίαν σου. Σπεῦσον νὰ ἐξέλθῃς αὐτῆς, προσπά-
θησον δὲ προσέθηκε παιδρῶς, ν' ἀφῆσῃς ἐν αὐτῇ
τὴν σκυθρωπότητα καὶ τὴν βαρυθυμίαν, αἱ ὁ-
ποῖαι δὲν ἀρμολογοῦσιν εἰς τὴν ἡλικίαν σου καὶ
οὔτε σοὶ πρέπουσι διόλου, σὲ τὸ προλέγω.

— Βέβαια, βέβαια, ἀφέντη, εἶπε τότε καὶ ἡ
Ὁρσολα, πρέπει νὰ γελᾷς, νὰ παίζῃς, νὰ δια-
σκεδάζῃς. Δὲν ἐγέρασες δὲ ἀκόμη, εἶσαι μόνον
εἰκοσιεννέα ἐτῶν. Ὡς ἰδῇς τί καλὰ θὰ περάσω-
μεν οἱ τρεῖς μαζὶ καὶ πῶς θὰ σὰς νοιάζωμαι
καὶ τοὺς δύο. Μὰ τὸν θεόν, δὲν ἐγάθηκεν ὁ κό-
σμος. Εἰσθε νέοι, ἔχετε ὑγείαν καὶ ἔχεις καὶ τὴν
Ὁρσολαν διὰ νὰ σὲ κάμνῃ μαῦρο ψωμί καὶ πλα-
κούντια καθὼς εἰς τὸ Βαλτραβέρ.

Ἐν τούτοις ὁ Μαυρίκιος ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς
Μαγδαληνῆς, ἐφαίνετο ὡς κατὰδικος πορευόμε-
νος εἰς τὴν ἀγχόνην, ἐξερχόμενος δὲ τῆς θύρας,
εἶδε τὴν Ὁρσολαν, ἥτις ἡτοιμάζετο νὰ τοὺς ἀ-
κολουθήσῃ.

— Τί καὶ σὺ μαζὶ μας ἔρχεσαι! ἀνέκραξεν
ἀποτόμως, παρατηρῶν αὐτὴν ἀπὸ κεφαλῆς μέ-
χρι ποδῶν.

— Ἄν ἔρχωμαι μαζὶ σας! ἀπήντησεν ἡ Ὁρ-
σολα ἔκθαμβος. Καὶ πῶς, ἀφέντη, ἐνόμισες ὅτι
ἔβαλα τὰ κυριακάτικὰ μου διὰ νὰ καθήσω μέσα
καὶ νὰ χάφτω μυίγαις!

— Καὶ δὲν ἠξεύρεις, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος μεθ' ὑ-
ποκώφου ὀργῆς, δὲν καταλαμβάνεις ὅτι θὰ σὲ
κυττάζουν εἰς τοὺς δρόμους καὶ θὰ ἀποροῦν.

— Καὶ τί ἄλλο θέλω καὶ ἐγώ, ἀφέντη! ἀ-
πήντησεν ἡ Ὁρσολα γαυριῶσα. Ὡς δεῖξω εἰς
τοὺς Παριζιάνους σου τί ἀξίζουν τὰ κορίτσια
τοῦ Βαλτραβέρ. Ὡς μὲ βλέπουν καὶ θὰ λέγουν·
Νὰ ἡ ἀδελφὴ τοῦ κυρίου Μαυρίκιου, καὶ μὰ τὸν
Θεὸν νομίζω ὅτι τιμὴ σου θὰ ᾔῃ.

Ἀποφασίσας νὰ πῇ τὸ ποτήριον μέχρι τοῦ
πυθμένος, ὁ Μαυρίκιος οὐδὲν ἀπήντησε, μετ' ὁ-
λίγης δὲ στιγμᾶς ἐβὰδιζον καὶ οἱ τρεῖς διὰ τῶν
ὁδῶν, ἡ μὲν Μαγδαληνὴ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ
βραχίονος τοῦ ἐξαδέλφου της, ἡ δὲ Ὁρσολα ἔ-
χουσα παιδρὰν τὴν ὄψιν καὶ τὸ στῆθος προτετα-

μένον, καὶ διασχιζούσα οὕτω τὸ πλῆθος ὡς πλησίστιος ναῦς. Ἦτο μία τῶν λαμπρῶν ἐκείνων ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀνοίγει τὰ χρυσὰ αὐτῆς κλωβία καὶ ἀπολύει τὰ μᾶλλον ὠραιότερα αὐτῆς πτηνά, πλῆθους δὲ ὅλη κομψῶν νέων καὶ γυναικῶν κεκαλλωπισμένων συνωθεῖται ἐν ταῖς ἀγυαῖς τῆς μεγαλοπόλεως. Πρὸς μεγίστην λύπην τῆς Ὁρσολας, ἥς ἡ ἐπιτυχία καὶ ὁ θρίαμβος ἦσαν πλήρεις, ὁ Μαυρίκιος ἐσπευσε ν' ἀπομακρυνθῇ τῶν μερῶν ἐκείνων, ἐνθα εἶχε τοσάκις ἐπιδείξει τὴν ἀκόλαστον αὐτοῦ πολυτέλειαν, καθότι πλὴν τῆς ἐνδυμασίας τῆς, δι' ἧς ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν διαβαινόντων, ἡ Ὁρσολα, νομίζουσα ὅτι ὁ κύριός τῆς ἦτο γνωστός ἐν Παρισίοις ὅσον καὶ ἐν τῷ χωρίῳ των, τῷ ἀπέτεινεν ἐνίοτε μεγαλοφώνως ἐρώτησιν τινα ἀλλόκοτον, ὅπως ἴδῃ ὁ κόσμος ὅτι ἀνῆκεν εἰς τὴν συνοδίαν του, ἄλλοτε δὲ ὅτε τὸ πλῆθος ἦτο πυκνόν, ἐλάμβανε τὰ ἄκρα τοῦ ἐπενδύτου του ἵνα μὴ ἀποπλανηθῇ. Ἐκ διαλειμμάτων δὲ ὁ Μαυρίκιος ἐστρέφετο καὶ ἔρριπτεν ἐπ' αὐτῆς βλέμμα κεραυνοβόλον, ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ κόρη ἀντέτεινεν ἀφελῶς φιλόφρον μεδίονα ἢ χαριεντισμὸν τινα. Καὶ εἶχε μὲν σκεφθῇ ὁ Μαυρίκιος νὰ κρυψῇ τὴν αἰσχύνην του ἐν τινὶ ἀμάξῃ, ἀλλ' ἡ ἐξαδέλφη του τῷ παρετήρησεν ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν ἤρμοζεν εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν των. Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἶθριος, τὰ πεζοδρόμια στεγνά, ἡ δ' ὀρθοφροσύνη ἔλεγεν ὅτι δὲν ζῆτεῖ τις οἰκίαν ἐφ' ἀμάξης. Ἡ Μαγδαληνὴ προύχρει ἐλαφρὰ ὡς πτηνόν, οὐδόλως ταρασσομένη οὐδ' ἐκπλασσομένη ἐκ τοῦ περὶ αὐτὴν γινομένου θορύβου, οὐδὲ προσέχουσα εἰς τὴν κατῴκειαν τοῦ συντρόφου τῆς, ἐν δὲ μόνον ἔχουσα κατὰ νοῦν, τὴν διευθέτησιν τῶν τοῦ μέλλοντος αὐτῶν βίου, καὶ χαίρουσα ὡς νεόνυμφος, ἥτις σπεύδει ὅπως διαρρύθμισῃ τὰ τοῦ οἴκου τῆς.

Ἐφθασαν οὕτω ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς, πλησίον δὲ τοῦ θυριδίου τοῦ Λούθρου, καθ' ἣν στιγμὴν ἤρχοντο ἐπὶ τῆς προκυμιάς, συνέβη ὅ, τι ὁ Μαυρίκιος πρὸ παντὸς ἄλλου ἐφοβεῖτο. Ἀποχωρήσας ὀλίγον τῆς ὁδοῦ, ὅπως διέλθῃ ἄμαξα ἀνοικτὴ προχωροῦσα ἐν τάχει, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ εὐθύμου συνοδίας ἐλαυνούσης πρὸς τὸ δάσος, ἀποτελούσης δὲ τὸ ἄνθος τῆς κοινωνίας ἐν ἣ εἶχε ζήσει. Τέσσαρες ἢ πέντε μωραὶ κεφαλαὶ ἔκλιναν ἐνώπιόν του ὡς ἐξ ἄκρου κινούμεναι σεβασμοῦ, ἀφοῦ δὲ ἡ ἄμαξα παρῆλθεν ἐκπεμπουσα ὀσμήν σιγᾶρων καὶ μύρων, ὁ νεανίας, ὅστις εἶχε μείνει ἀκίνητος, ἤκουσεν ἡχοῦντα μακρὸν καγγασμόν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μεγίστην ἠσθάνθη ἐπιθυμίαν νὰ ῥίψῃ εἰς τὸν ποταμὸν τὴν Μαγδαληνὴν καὶ τὴν Ὁρσολαν.

Καίτοι ἀποφασίσας νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχασίν του, διελογίζετο ὅτι ὁ περίπατος οὗτος ἀπεδείκνυε προφανῶς ὅτι ἡ τοιαύτη θυσία ὑπερέβαινε τὰς δυνάμεις του. Δύο ἐτῶν τοιαύτη

ζωὴ ἦτο διετὴς θανάτου ἀγωνία. Ἀφ' ἐτέρου ὅμως ὁ Μαυρίκιος ἀνεγνωρίσεν ὅτι, ὅπως μὴ ἀποδείξῃ ἑαυτὸν τὸν ἐσχάτον τῶν ἀνθρώπων, ὥφειλε νὰ προστατεύσῃ δύο κόρας, τὰς οὐδένα ἄλλον προστάτην ἢ ὁδηγὸν ἐν Παρισίοις ἐχούσας, καὶ κακούργημα μὲν ἴσως δὲν ἤθελε ποτήσει αὐτόν, τὴν ἀνανδρίαν ὅμως ἀπεστρέφετο πρὸ μιᾶς π. χ. ὥρας κατείχετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ πνίξῃ τὴν Ὁρσολαν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ αποφασίσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ δύο γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι εἶχον τεθῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν του.

Καίτοι ὁχρὸς καὶ ὠργισμένος, ὁ Μαυρίκιος ἐξηκολούθει ὅμως τὴν πορείαν του. Ἀφοῦ ἡ Μαγδαληνὴ ἤθελε ν' ἀποσυρθῇ εἰς ἡσυχὸν τινα γωνίαν τῶν Παρισίων, ἐνόμισεν ὅτι τὰ περικύρω τοῦ Λουξεμβούργου ἠδύνατο νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ, ὑποτιθεμένου δὲ ὅτι ἤθελε διέλθῃ μὴδ' αὖτις παρ' αὐτῇ, οὐδένα διέτρεχε κίνδυνον ν' ἀπαντήσῃ γινώσκον τὸν τινα ἐν τῇ συνοικίᾳ ταύτῃ, ἐν τῷ ἀσύλῳ τούτῳ τῆς ἐπιστάτης καὶ τῆς μελέτης. Ἀφοῦ μάτην ἐζήτησαν οἰκίαν ἀρμόζουσαν εἰς τὰς ποιητικὰς τῆς Μαγδαληνῆς διαθέσεις ἅμα δὲ καὶ εἰς τὴν μετριόφροναν αὐτῆς φιλοδοξίαν, ἐδείπνησαν λιτῶς παρὰ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον, τοῦθ' ὅπερ δὲν συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ φαιδρύνῃ τὸν Μαυρίκιον, ὃν ἡ ἐπανειλημμένη ἀνάβασις πέντε ὁροφῶν εἶχε προδιαθέσει εἰς τράπεζαν πλουσιωτέραν. Ὁφείλω νὰ προσθέσω ὅτι ἐνώπιον καὶ αὐτῆς τῆς αὐτοκτονίας εἶχε διατηρήσει τὴν πρὸς τὴν πολυτέλειαν κλίσιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι πρὸ πάντων ἡγάπα τὴν κομψότητα τῶν περὶ τὴν τράπεζαν σκευῶν, καίτοι δὲ αἰσθανόμενος ἀνδίαν πρὸς πάντα, ἐφρόνει ὅτι ἀνὴρ εὐγενής, ἔστω καὶ ἔτοιμος ὢν ν' αὐτοκτονήσῃ, δὲν δύναται νὰ φάγῃ δύο διάφορα φαγητὰ μεταχειριζόμενος τὴν αὐτὴν περόνην. Ἐβραγε λοιπὸν καὶ ἐπιεν ὀλίγιστα, ἐνῷ ἡ Ὁρσολα κατεβρόχθιζε καὶ ἡ Μαγδαληνὴ ἔλεγεν ὅτι οὐδέποτε ἐγένεθη καλλιτέροισιν δαίπνου. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των, ζητούντες δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μήπως εὕρωσιν οἰκίαν τινα, εἰσῆλθον ἐκ συμφώνου εἰς ὁδόν, τῆς ὁποίας τὸ ἀτημέλητον κατέθελε τὴν Μαγδαληνὴν. Ἦτο ὁδὸς ἔρημος, τελειῶσα ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν λεωφόρον τῶν Ἀπομάχων, ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὴν ὁδὸν du Bac, ἥς ἡ κυρία Στάελ κατέστησε τὸ ρυάκιον πασίγνωστον. Χάρις εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ εἰς τὰς προόδους τῆς βιομηχανίας, οὐδὲ μία γωνία θέλει μείνει ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ πεντακόσια ἐτη, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς καταφύγιον εἰς τοὺς ποιητικούς βεβηασμούς, καὶ αὕτη δὲ ἡ ὁδὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι τὴν σήμερον ἢ διπλῇ σειρᾷ οἰκίων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καινῶν καὶ ἀσχήμων καὶ κακῶς ἐκτισμένων. Τότε ὅμως ὁμοιάζε χωρίον ἢ θαλαρὸν προάσειον μικρᾶς τινος πόλεως μετὰ τῶν δένδρων κεκρυμμένης. Κατὰ τὸ ἔαρ αἱ πυχάλαι καὶ

αἱ φιλύραι ἐξέπεμπον ἐκεῖ τὴν εὐωδίαν τῶν, καὶ αἱ ἀκακίαι διέσειον ὑπεράνω τῶν τοίχων τοὺς εὐόσμους αὐτῶν κορύμβους, εἰς τὰ ἐνδότεα δὲ τῶν κήπων, ἔνθα αἱ ἀηδόνες ἐκελάδουν κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας, ἐφαίνοντο διὰ τῶν κιγκλιδῶν οἰκίαι σιωπηραὶ καὶ παιδία παίζοντα ἐπὶ τῆς χλόης. Ἐνὶ λόγῳ, ἦτο ἡ ἐδὸς τῆς Βαβυλωνίας, οὕτως ἐπικληθεῖσα εἴτε ἕνεκα τῶν κήπων αὐτῆς, εἴτε διότι κατέλυσέ ποτε ἐν αὐτῇ ὁ ἐπίσκοπος Βαβυλωνίας. Ἡ Ὁρσολα ἐνόμισεν ὅτι ἐπανήρχετο εἰς Βαλτραβέρ καὶ ἠρώτησε ποῦ ἔρρεν ἡ Βιέννη. Ἡ Μαγδαληνὴ ἀνέκραξεν ὅτι ἐθεώρει εὐτύχημα νὰ κατοικήσῃ χωρίον ἐν μέσοις Παρισίοις· ἐπειδὴ δὲ ὁ Μαυρίκιος ἡδιαφόρει, ἡ ἐπιθυμία τῆς νέας ἐξεπληρώθη. Ἐν τινι τῶν ἐκεῖ οἰκίων εὔρον δύο οἰκήματα κεχωρισμένα, τὸ μὲν ἔχον δύο δωμάτια διὰ τὸν Μαυρίκιον, τὸ δὲ τρία διὰ τὴν Μαγδαληνὴν καὶ τὴν Ὁρσολαν, καὶ ἦσαν μὲν ἀμφοτέρω ὑπὸ τὴν γέγνην, ἀλλ' ἔβλεπον πρὸς ἐκτάσεις συσκίους, κατ' ἐμὴν δὲ γνώμην καὶ κατὰ τὴν γνώμην τῆς Μαγδαληνῆς, ἡ θεὰ ἐνὸς δένδρου εἶναι προτιμότερα τῆς τοῦ περιστύλου τοῦ Λούβρου.

Οὕτως ἔληξεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καθ' ἣν εἶδεν ὁ Μαυρίκιος ὅποια περιέμενον αὐτὸν ἡδοναί. Ἡ ἐπαύριον καὶ αἱ ἀκόλουθοι ἡμέραι ὑπῆρξαν ἐτι μᾶλλον ἐπίπονοι· τὸ πᾶν δὲν εἶναι νὰ εὑρεθῇ ὁ θάμνος, ἐφ' οὗ θὰ γείνη ἡ φωλεά, πρέπει νὰ μετενεχθῇ καὶ τὸ ὑλικὸν δι' οὗ θὰ κτισθῇ. Ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ τῆς Ὁρσολᾶς, ὁ Μαυρίκιος ἠναγκάσθη νὰ συνοδεύσῃ τὴν Μαγδαληνὴν εἰς τὰ ἐμπορικά, νὰ ἴδῃ δὲ καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὰ πάντα, ἀκούων καὶ τὰς περὶ τῶν τιμῶν συζητήσεις, ὁ οὐδέποτε οὐδεμίαν τιμὴν συζητήσας, μέχρι τοῦδε δὲ πάντοτε φιλοτιμηθεὶς νὰ πληρώσῃ τὰ πάντα ὑπὲρ ἀξίαν. Καίτοι ἔχουσα εἰς ἀνώτατον βαθμὸν τὸ αἶσθημα τῆς πραγματικότητος καὶ κεκτημένη σύνεσιν ἴσῃν τῇ χάριτι, ἡ Μαγδαληνὴ ἐποίητο τὰς ἀγοράς της μετ' ἀφελείας, ἀπεδείκνυε δὲ χαρὰν παιδικήν, ὀλίγον περὶ ἀριθμῶν φροντίζουσα, ἀλλ' ἡ Ὁρσολα νομίζουσα ὅτι οἱ ἔμποροι προσεπάθουν νὰ τὴν ἀπατήσωσι καθὼς χωρικὴν, παρενέβαλλεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀτελεύτητα προσκόμματα, ὑπερασπίζουσα τὰ συμφέροντα τῶν κυρίων της μετὰ γλίσχρου δριμύτητος ἀξίας Ἑβραίου. Ἀθυρόστομος ὡς ἡ ὑπνρέτρια τοῦ Μολιέρου, ἐφιλονεῖκε μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, ἀποκαλοῦσα αὐτοὺς κλέπτας καὶ ἀπατεῶνας, ὥστε πλειστάκις παρεκλήθη νὰ ἐξέλθῃ τοῦ καταστήματος. Ὁ Μαυρίκιος ἐνόμιζεν ὅτι θὰ παραφρονήσῃ, ἔστειλε δὲ τὴν Ὁρσολαν εἰς τὸν διάβολον, ἀλλ' ἐκείνη οὐδαμῶς ἐποσειτο, ἀπειλῶν δὲ μόνον αὐτὴν ὅτι θὰ τὴν ἀποπέμψῃ εἰς τὴν πατρίδα της, κατάρθωσε νὰ τὴν καθυσχάσῃ.

Τέλος μετὰ παρέλευσιν τριῶν τὸ πολὺ ἐβδομάδων, οἱ τρεῖς σύντροφοι ἔλαβον κατοχὴν τοῦ μικροῦ

αὐτῶν βασιλείου. Λαμπράν τινα πρωτὰν, ἄμαξα συρμένη ὑπὸ δύο κατεσκευασμένων ἵππων, ἔστη παταγωδῶς εἰς τὴν θύραν τοῦ πλουσίου μεγάρου, ἐν ᾧ κατῴκει ὁ Μαυρίκιος. Ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Ὁρσολα κατέβησαν αὐτῆς.

— Ἐλθέ, Μαυρίκιε, ἐλθέ ἀδελφέ μου, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ εἰσερχομένη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἐξαδέλφου της ζωηρά καὶ ἐλαφρά ὡς δορκὰς παίζουσα ἐν τῷ δάσει. — Ἡ ἐπίσημος ἡμέρα ἦλθεν. Ἀποχαιρέτισαν τὰ ἐπιπλά ταῦτα, τὰ παραπετάσματα, τοὺς τάπητας, τὰ χρυσώματα. Δὲν θὰ εὕρῃς τοιαῦτα ἐν τῇ νέᾳ σου κατοικίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἡ πενία ἔχει τὴν πολυτέλειάν της, ἡ δ' εὐδαιμονία δὲν ἔχει ἀνάγκην λαμπροστολίστων μεγάρων.

— Ὁ καυμένος! ἀνέκραξε μετ' ἀμυθήτου τρυφερότητος ἡ Ὁρσολα, ἥτις ἦτο ἔξω ἑαυτῆς ἐκ τῆς χαρᾶς, ἣν ἠσθάνετο μέλλουσα νὰ ζήσῃ ἐν τῇ αὐτῇ καὶ ὁ νεαρὸς κύριος της οἰκίας. — Πῶς θὰ τὸν χαδεύωμεν καὶ θὰ τὸν ἀγαπῶμεν! θὰ νομίσῃ ὅτι εἶναι ἀκόμῃ εἰς τὸ Βαλτραβέρ. Καὶ τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς ἑορτάς μὲ τί εὐχαρίστησιν θὰ πηγαίνωμεν καὶ οἱ τρεῖς νὰ κάμνωμεν τὸν περιπάτον μας εἰς τὰ ὠραῖα περιβόλια. Νὰ σὲ εἴπω, Κύριε Μαυρίκιε, ἔχω τέτοιαν χαρὰν, ὅπου δὲν ἤμπορῶ νὰ βαστάξω πλέον, μὰ τὸν Θεόν, θὰ σὲ φιλήσω.

Ταῦτα λέγουσα ἡ ἀγαθὴ Ὁρσολα ὥρμησεν ὡς πᾶνθηρ κατὰ τοῦ Μαυρικίου καὶ τὸν ἐφίλησεν ἐπὶ τῶν παρειῶν μάτην προσπαθοῦντα ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῆς.

Ἀληθὲς ἦτο λοιπὸν! Ἐσήμανεν ἡ ὥρα, ἣν ὁ Μαυρίκιος οὐδέποτε ἤλπιζε. Περιέμενε πρόσκομμά τι ἀπροσδόκητον, ἐμπόδια ἀνυπέσβητα, ἀλλ' ὅμως τὰ πάντα κατωρθοῦντο ὡς ἐκ θαύματος. Τὴν προτεραίαν ἐτι διελογίζετο ὅτι ἀπρόοπτόν τι συμβᾶν ἤθελεν ἐξαγάγει αὐτὸν ἀναγκαιῶς τῆς θέσεως, εἰς ἣν εὐρίσκετο, ἀλλ' οὐδὲν συνέβη, μόνη δὲ ἦλθεν ἡ πραγματικότης μετ' ἀσφαλοῦς τοῦ ποδὸς καὶ μετὰ σιδηρᾶς χειρὸς. Νὰ ὀπισθοδρομήσῃ δὲν ἡδύνατο. Ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας, εἰς ἣν οὐδέποτε πλέον ἐμελλε νὰ εἰσέλθῃ, ἀποχωριζόμενος τῶν ἀντικειμένων, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εἶχε διέλθει ἡ θυελλώδης αὐτοῦ νεότης, ὁ Μαυρίκιος δὲν ἐξεφώνησε λυπηρὰ ἐλεγεία οὐδὲ ποιητικὸν χαῖρε! Ἀλλως τε, ἐνῷ δὲν δυνάμεθα νὰ καταλίπωμεν ἄνευ συγκινήσεως τὰ μέρη, ἐν οἷς ἐταλαιπωρήθημεν, ἀπεναντίας καταλείποντες ἐκεῖνα, ἐν οἷς κακῶς ἐζήσαμεν, οὔτε λύπην αἰσθανόμεθα ἀλλ' οὔτε συγκίνησιν. Εἶπεν εἰς τὴν Ὁρσολαν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἄμαξαν τὰ διαθέσιμα αὐτοῦ πράγματα, εἴτα δὲ ῥίψας περὶ ἑαυτὸν βλέμμα ξηρὸν καὶ ζοφερόν, ἔλαβεν ὑπὸ μάλης τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὰ πιστόλιά του, καὶ ἐξῆλθε φέρων οὕτω μετ' ἑαυτοῦ ἅπασαν τὴν περιουσίαν του καὶ τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ ἐλπίδα. Κατὰ τὴν

στιγμὴν ἐκαίνην ἑλαμψεν ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Μαγδαληνῆς ἀκτὶς οὐρανίας χαρᾶς, οἷα φωτίζει τὴν μορφήν τῶν ἀγγέλων, ὅτε ἀγρουν ἀδόντες πρὸς τὸν Θεὸν ψυχὴν πεπλανημένην.

Θ'

Πενιχρὰ ἦτο ἡ κατοικία τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τοῦ Μαυρίκιου, ἀλλ' ἤθελεν ἐνθουσιάζει ποιητὴν τινα, καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ ποιηταὶ κατῴκουν εἰσέτι ἐν τοῖς ὑπερφοῖς. Καίτοι δὲ τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἦσαν ἀπλούστατα, ἐμαρτύρουν ὅμως τὴν ἔμφυτον φιλοκαλίαν ἐκείνης, ἥτις εἶχε φροντίσει τὰ τῆς οἰκοσκευῆς. Τοὺς τοίχους τοῦ θαλάμου τῆς Μαγδαληνῆς ἐκόσμει χάριτος τεφόχρους ἐπηνθισμένους διὰ καρυοφύλλων καὶ ῥόδων καὶ ὑακίνθων συμπλεκομένων κατὰ τὴν ὁροφὴν ἐν εἵδει σκηνῆς. Τὰ ἐπιπλά ἦσαν ἐκ ξύλου καρυᾶς, τὰ δὲ ἐδῶλια ἐκ ψιᾶθου. Ἡ κλίνη σενή οὔσα καὶ μικρά, ἐκρύπτετο αἰδημένως ὑπὸ πολὺπτυχον παραπέτασμα. Παρὰ τὸ παράθυρον ὑπῆρχε τράπεζα, ἐφ' ἧς ἔκειντο χρωστίθρες καὶ χρώματα καὶ πινακίδια ἐκ σινοκεράμου. Τὸ μάρμαρον τῆς καμίνου οὐδὲν ἄλλον εἶχε στολισμὸν ἢ δύο πηλινὰ ἀγγεῖα, δείγματα τῆς τέχνης τοῦ Ζιεγλέρου, ὧς οὐ δ' ἔλθῃ ὁ χειμὼν, ἡ ἐστία ἐκαλύπτετο ὑπὸ θαλαρῶν βρύων. Παρὰ τὴν κλίνην, μικρὰ τράπεζα ἔφερε λυχνίαν, καὶ ἔλειπον μὲν οἱ τάπητες, ἀλλὰ τὸ πάτωμα ἐστιλβεν ὡς κάτοπτρον. Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου τοῦ κατόπτρου ἐκρέμαντο ἀφ' ἑνὸς μὲν μικρογραφίαι τινὲς τῆς μαρκησίας, ἃς εἶχε θρησκευτικῶς διατηρήσει ἡ Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἑτέρου δὲ σανίδες τινὲς κινηταὶ φέρουσαι βιβλία, ἀπεξηραμένα ἄνθη, φυτὰ καὶ μέταλλα ἐκ Βαλτραβέρ μετενεχθέντα. Τὸ παράθυρον ἔβλεπεν, ὡς εἶπον, πρὸς μέγαν κῆπον, ἐν ᾧ μέγαρον σόβαρόν καὶ σκοτεινὸν ἐφαίνετο μελαγχολικῶς ῥεμβάζον. Τὸ δωμάτιον τοῦ Μαυρίκιου ἦτο κατὰ τὸν αὐτὸν σχεδὸν τρόπον διεσκευασμένον, ἀλλ' οὐδὲν ἐν αὐτῷ ἐμαρτύρει ἑξῆς ἢ πρόθεσιν ἐργασίας, οὐδὲ περιεῖχεν ἀντικείμενόν τι ὑποδεικνύον ἐλπίδα τινὰ ἢ ἀνάμνησιν. Οἱ τοῖχοι ἦσαν γυμνοί, ἡ δὲ κλίνη, ἄμοιρος παραπετασμάτων, ἐφαίνετο ψυχρὰ καὶ σκληρά.

— Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν εἶναι λαμπρὸν τὸ δωμάτιόν σου, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ ἐγκαθιδρύουσα ἐν αὐτῷ τὸν Μαυρίκιον, ἀλλὰ νομίζω ὅτι καὶ τὴν πενιχροτάτην κατοικίαν δυνάμεθα νὰ καλωπίσωμεν κάλλιον παντὸς θαλαμοστόλου. Αἱ σκέψεις μας καὶ τὰ ὄνειρα, ἡ χαρὰ καὶ ἡ θλίψις παρέχουσι πολυτέλειαν στολισμοῦ καὶ οἰκοσκευῆς, ἣν οἱ πλούσιοι δὲν γνωρίζουσι, καὶ ἥτις κατ' ἐμὴν γνώμην εἶναι προτιμότερα τῶν πλουσίων ὑφασμάτων καὶ τῶν πολυτίμων ξύλων. Ἡ οἰκία ἡ βλέπουσα ἡμᾶς ἐργαζομένους καὶ ἀγαπῶντας, ῥεμβάζοντας καὶ ἐλπιζοντας, μᾶς φαίνεται πάντοτε μέγαρον λαμπρὸν.

Οἱ λόγοι οὗτοι ὀλίγην ἐνεποίησαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Μαυρίκιον, ὅστις ἀφοῦ ἔμεινε μόνος, ἤρ-

ξατο περιερχόμενος τὸ δωμάτιόν του ὡς λέων ἄρτι κλεισθεὶς ἐντὸς κλωθοῦ. Τέλος ἐξεδήλωσε τὴν ὀργὴν του στροβῶν τὰς χεῖρας καὶ κτυπῶν τὴν κεφαλὴν καὶ κυλιόμενος μετ' ἀγρίων κραυγῶν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἡρώτα δ' ἑαυτὸν διὰ τίνος ἀνδρὸς συγκαταβάσεως, διὰ τίνος ἀπανότητος ἀδυναμίας, εἶχεν ἀφήσει τὰ πράγματα νὰ καταντήσωσιν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ἐμῆφετο δ' ἑαυτῷ μωρίαν καὶ ἐβλασφῆμει τὸ ὄνομα τῆς ἐξαδέλφης του. Ἐν τούτοις ἡ Μαγδαληνὴ κατέτασσε τὰ χρώματά της καὶ τοὺς χρωστίθρας, εὐθυμος οὔσα ἐν τῇ νέᾳ αὐτῆς θέσει ὡς ἐάν μὴ ἐγνώρισεν ἄλλην, ἐπαιρομένη δ' ἐπὶ τῇ πενίᾳ μᾶλλον ἢ ἄλλοτε ἐπὶ τῷ πλούτῳ ὅτε εἰσηλθεν ὡς κυρία εἰς Βαλτραβέρ μετὰ τὸν θάνατον τῆς μαρκησίας. Ἡ Ὁρσολα εἰργάζετο καὶ αὐτὴ, πλύνουσα καὶ καθαρίζουσα καὶ ἄδουσα ἅμα ἄσμά τι τοῦ τόπου τῆς. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Μαυρίκιος ἐξῆλθεν. Ἡ φωνὴ τῆς Ὁρσολας, ἣν διὰ τοῦ διαφράγματος ἤκουεν, ᾗξανε τὴν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ. Περιεπλανήθη λοιπὸν ἐν τῇ πόλει μέχρις ἐσπέρας, οὐδ' αὐτὸς γινώσκων ποῦ ἐπορεύετο, οὐδὲ φροντίζων. Περὶ τὴν ἐνδεκάτην ἡ τύχη τὸν ἔφερε καὶ πάλιν εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἀστραπαὶ διέσχίζον τὰ νέφη, βρονταὶ δὲ ἤκούοντο καὶ μεγάλαι σταγόνες βροχῆς ἐπιπτον ἥδη. Ὁ Μαυρίκιος, ὅστις δὲν εἶχε πράγματι ἄλλο καταφύγιον τοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν Βαβυλωνίας οἰκήματός του, ἀπεφάσισε τέλος νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτό. Ἡ Ὁρσολα τὸν περιέμενεν, ἐξεπλάγη δ' ἐπὶ τῇ ὠχρότητι αὐτοῦ. Τὰ χεῖλη του ἦσαν πελιδνά, οἱ δ' ὀφθαλμοὶ του ἔλαμπον ὡς ἐκ πυρετώδους λάμψεως. Ἡ ἀγαθὴ κόρη σπουδαίαν αἰσθανομένη ἀνησυχίαν, ἠθέλησε νὰ τὸν εἰσαγάγῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Μαγδαληνῆς, ἥτις ἐσυνεβίβει νὰ κοιμᾶται ἀργά, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἀπέκρουσε μετ' ἀθυμίας καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον. Καθίσας δὲ παρὰ τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον ἤκουσε μέχρι πρωτῆς τὸν ἀνεμον βοῶντα, προσβλέπων τὸν οὐρανὸν τὸν ἦτον τῆς ψυχῆς του ζοφερὸν καὶ θυελλώδη. Ὅτε δὲ κατεκλίθη εἶχε πυρετὸν καὶ τὸ πρωτὶ παρελήρει.

Περιῆλθε δὲ εἰς κίνδυνον θανάτου. Ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος, ὁ δυστυχὴς νεανίας δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνθέξῃ εἰς τὰ βλέμμα τῆς ἀπηνόους ἐκείνης συντρόφου. Ἦν δὲ ἐνόμιζε τοσοῦτον πλησίον αὐτῆς ὡς δὲ ὁ δὸν Ζουὰν ὅτε ἤγγισε τὴν μαρμαρίνην χεῖρα, ὁ Μαυρίκιος ἔμεινε κεραυνόπληκτος. Ἡ βοήθεια τῆς ἐπιστήμης, ἡ νεότης καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου αἱ περιπαθεῖς τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τῆς Ὁρσολας φροντίδες ἐπανεφέρον αὐτὸν κατ' ὀλίγον εἰς τὴν ζωὴν. Αἱ δύο νέαι διηγωνίσθησαν πρὸς ἀλλήλας περὶ τῆς δόξης τοῦ νὰ σώσωσιν αὐτόν, νομίζω δ' ὅτι οὐδέποτε μὴτηρ ἀπέδειξε πρὸς τὸν πάσχοντα υἱὸν τῆς μείζονα ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην. Αἱ νόσοι

δὲν εἶναι, ὅσον νομίζεται, κακαί, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὰ καλὰ τῶν, ἔστω καὶ μόνον διδάσκουσαι ἡμᾶς νὰ ἐκτιμῶμεν τὴν ἀγάπην τῶν πεφιλημένων ὄντων. Ἐκτὸς τούτου ἔχουσι καὶ τοῦτο, ὅτι καταβάλλουσι τὰ φαῦλα πάθη καὶ πραΰνουσι τὰς σκληρυνθείσας καρδίας, κάμπτουσαι ὡς κλάδον ἱτέας τὰς ἀδαμαστοτέρας φύσεις. Οὕτως, ὁ τρομερὸς Μαυρίκιος, ὁ τοσοῦτον παροργισθεὶς ὅτε ἦτο ὑγιὴς ἀναγκαζόμενος νὰ ζήσῃ, ἐδέχετο τῶρα ὡς κεχαλινωμένος ἀμνὸς τὰς περιποιήσεις τῶν δύο γυναικῶν, πλειστάκις δ' ὑψαρίστησε διὰ βλέμματος συμπαθοῦς τὴν παρ' αὐτῷ καθημένην Μαγδαληνὴν καὶ τὴν Ὁρσολαν. Ἡμέραν τινὰ ἰδὼν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του κρεμαμένην εἰκόνα τοῦ πατρός του, ὑπὸ τῆς μαρκασιᾶς ζωγραφηθεῖσαν ἐν ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἱππότητος, τὴν ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας καὶ τὴν ἤτένισεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἐκφράζων αὐτῇ μετὰ δακρύων διὰ συγκινητικωτάτων λόγων τὴν λύπην αὐτοῦ καὶ τὴν μετάνοιαν. Ἄλλην ἡμέραν εἶδεν ἐπὶ τῆς καμίνου κιβώτιον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε παρατηρήσει προτοῦ. Ἡ ἀναρρώσις εἶναι, ὡς γνωστόν, κατάστασις ὁμοιάζουσα παραδοξῶς πῶς πρὸς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ παρουσιάζουσα τὴν αὐτὴν ἀδυναμίαν τῶν ὀργάνων, τοὺς αὐτοὺς παιδαριώδεις ἐνθουσιασμούς, τὴν αὐτὴν πολυπραγμοσύνην, ἣν τὸ ἐλάχιστον διεγείρει ἢ διασκεδάσει. Ὁ Μαυρίκιος ἐξήτησε τὸ κιβώτιον, ἀνέφωξεν αὐτὸ καὶ ἀνεγνώρισε συμμέτρως κείμενα ἐπὶ πρασίνου βελούδου τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὅποια μετὰ τοῦ πκτρός του μετεχειρίζετο ἄλλοτε εἰς τὴν ξυλογραφικὴν.

— Φεῦ! εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, οὐδὲν ἄλλο ἡδυνήθην νὰ σώσω ἐκ τῆς πατρῴας περιουσίας σου. Ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ δυσχερεστηθῇς βλέπων τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα, καὶ ὅτι θὰ μ'εὐχαριστήσῃς ἴσως διότι δὲν τὰ ἄφησα εἰς ξένας χεῖρας.

— Ναι, ἀδελφὴ μου, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, (πρῶτον ἤδη ἐκάλει αὐτὴν ἀδελφὴν, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ ὠχρίασε καὶ ἐταράχθη), ναι καλὰ ἔκαμες. Ἀνοίγων τὸ κιβώτιον τοῦτο ἐνόμισα ὅτι εἶδον ἐξερχόμεναι αὐτοῦ τὸ φάσμα τῶν νεανικῶν μου χρόνων.

— Ὅταν συλλογίζομαι, προσέθηκεν ἡ Ὁρσολα, ὅτι μὲ αὐτὰ τὰ ἐργαλεῖα ὁ κύριος ἱππότης ἐβγάζε τὸ ψωμί του εἰς τοὺς ἀπίστους! Ὁ κύριος ἱππότης ὅπου ἦτον τέτοιος ἀφέντης! Ποιὸς θὰ τὸ πιστεύσῃ ὅτι αὐτὸς μὲ τὰ ἄσπρα του τὰ χεῖρια ἔφτιανε παιγνίδια ὅσάν πῶς δὲν εἶχε κάμει ἄλλην δουλειάν ὅλην του τὴν ζωὴν! Σὺν πτωχὸς ἐδούλευε καὶ δὲν τὸν ἔμελε διόλου. Νὰ ἄνθρωπος ζῶντος ὡς περὶ φάνεια! τί ἄνθρωπος μὰ τὴν ἀλήθειαν!

— Ναι, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ἦτο γενναία καρδιά.

— Ἀμ. ἡ κυρία μαρκισσία, ἀνέκραξεν ἡ Ὁρσολα, βέβαια πολλὴν ὥραν δὲν θὰ ἐπερίμενεν ἔξω

ἀπὸ τὴν Παράδεισον. Νὰ συλλογίζωμαι ἐγὼ πῶς μία τέτοια κυρία ποῦ εἶχε ἴσως τὸ Παλάτι, ἐξωγράφειεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς Γερμανοὺς, ποῦ ἄλλο δὲν ἔξέδουν παρὰ νὰ πίνουν μπύρα καὶ νὰ τρώγουν ξυνὸ λάχανο, ἐνῶ ἡμποροῦσε νὰ ζήσῃ ὅπως ἤθελε! Γυναῖκα ποῦ ἦτον καὶ αὕτη!

— Ναι, εἶπεν ἡ Μαγδαληνὴ, ἦτο εὐγενὴς ψυχὴ.

— Σὺν τὴν ἐδικὴν σας, ἀπεκρίθη ἡ Ὁρσολα ἀσπαζομένη μετὰ σεβασμοῦ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τῆς Μαγδαληνῆς. Ὡς ἄνθρωπος ἀκούων μῦθον χωρὶς νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀλληγορουμένης ἠθικῆς ἐννοίας, ὁ Μαυρίκιος ἤκουε τὰ λεγόμενα καὶ δὲν ἐσκέπτετο ὅτι περιεῖχον ἴσως συμβουλὴν τινα πρὸς αὐτόν, καθότι ἐν τῇ ἀναρρώσει τὸ πρὸ πάντων τερπνὸν εἶναι ἡ τελεία λήθη, ἡ παντελής ἐλλειψὶς πάσης περὶ τοῦ μέλλοντος φροντίδος. Μὴ δυνάμενοι εἰσέτι νὰ ἴδωμεν πέραν τῆς παρούσης ὥρας, περιοριζόμεθα ἐντελῶς εἰς τὸ αἰσθημα τῆς αὐτοσυντηρήσεως, αἰσθανόμεθα ὅτι ζῶμεν καὶ τοῦτο μᾶς ἀρκεῖ. Δυστυχῶς ἡ τοιαύτη τερπνὴ κατάστασις δὲν διαρκεῖ, κατ' ὀλίγον δ' ἀνακτῶμεν τὴν ὑγείαν καὶ μετ' αὐτῆς τὸ ἄχθος τῆς ζωῆς.

Καίτοι ἐκτὸς κινδύνου ὦν καὶ σχεδὸν ἐντελῶς ἀναρρώσας, ὁ Μαυρίκιος ἦτο ὅμως εἰς ἄκρον ἀδύνατος, εἴτε δὲ ἐπειδὴ ἡ κατάστασις του ἐχρηζεν εἰσέτι ἀδιαλείπτου φροντίδος, εἴτε ὅπως φαιδρύνωσι καὶ διασκεδάσωσιν αὐτόν, ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Ὁρσολα διήγον παρ' αὐτῷ τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου. Εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ὑπεῖκουσα ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε μεταφέρει εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἐξαδέλφου τῆς τὸ ἐργαστήριόν τῆς, εἰργάζετο δὲ τὴν ἡμέραν ὅλην καὶ δὴ ἐνίοτε καὶ τὴν νύκτα ζωγραφοῦσα καὶ κεντῶσα, ἐνῶ ἡ Ὁρσολα ἐπλεκεν ἡ ἑρράπτε. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ θεὰ αὕτη εἶχε τέρψει τὸν Μαυρίκιον, ἀλλ' ἡ ἀρρώστια τῆς καρδίας του καὶ τοῦ νοῦ ἀνεξωπυρεῖτο καθ' ὅσον ἐβελετιοῦτο ἡ ὑγεία του, ἡ γανάκτης δὲ κρυφίως ἐπὶ τῇ στοργῇ τῶν δύο γυναικῶν, αἵτινες δὲν ἀπεμακρύνοντο πλέον τῆς κλίνης του. Ἡ συνείδησις τῶν καθηκόντων του καὶ τῶν υποχρεώσεών του τὸν ἐπέεζε πρὸς τούτοις ὡς θυελλώδης ἀτμόσφαιρα, μετὰ τρόμου δὲ ἤκουε τὴν ὑπόκωφον τῆς εἰμαρμένης του φωνήν, ἥτις ἐφαίνετο αὐτῷ ὡς ἡ ἀπομακρυσμένη βοὴ πλημμυρίζουσας θαλάσσης.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ἐφαίνετο βαθέως κοιμώμενος, ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Ὁρσολα καθήμεναι παρὰ τὴν τράπεζαν, συνωμίλουν χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἐργαζόμεναι ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν τῆς λυχνίας φῶς.

— Τὸ καὶμένο τὸ παιδί! ἔλεγεν ἡ Ὁρσολα ἔλκουσα τὴν βελόνην τῆς, δὲν λυποῦμαι τὰ χρήματα, τὰ ὅποια μᾶς ἐκόστισε. Καὶ τὸ τελευταῖόν μου φόρεμα θὰ ἐδίδα δι' αὐτόν. Ὅπως

καὶ ἂν ᾤναι, ἐξωθεύσαμεν ὅ,τι εἶχαμεν καὶ οὔτε δύο δραχμὰς δὲν ἔχομεν εἰς τὸ σπίτι.

— Ἐννοιά σου, Ὁρσολα. Ἔως αὔριον τελειώσω χωρὶς ἄλλο αὐτὴν τὴν τετιοθήκην, ἥ ὅποια δὲν μοι φαίνεται ἄσχημος. Κύτταξε πῶς τὴν ἐστόλισα μὲ ἄνθη καὶ μὲ πτηνά! Ἐλπίζω νὰ τὴν πωλῶ εἰς τὸ κατάστημα, ὅπου ἡγόρασαν τὰ δύο μου ἀλεξίπυρα. Ἐκτὸς τούτου ἐτελείωσα δύο σακκίδια ἄρκετὰ εὐμορφα, θὰ τὰ προσφέρωμεν μαζί εἰς τοὺς ἐμπόρους· ἀκούω ὅτι τὰ τοιαῦτα χειροτεχνήματα ὑπερτιμῶνται εἰς Παρισίους. Ἐὰν πάλιν δὲν κατορθώσω τίποτε, ἔχω μερικὰ δακτυλίδια καὶ ἄλλα πολύτιμα· θὰ τὰ στείλωμεν ἐκεῖ ὅπου ἐστείλαμεν καὶ τοὺς ἀδάμαντάς μου.

— Καὶ τὰ σκουλαρίκιά μου καὶ τὸν χρυσὸν μου τὸν σταυρόν, εἶπεν ἡ Ὁρσολα. Πάει καλὰ, κυρία, ἀλλὰ δουλεύεις ὅλην τὴν νύκτα καὶ φοβούμαι πῶς θὰ χαλάσῃς τὰ εὐμορφα σου τὰ μᾶτια καὶ θὰ χάσῃς καὶ τὴν υγιάν σου.

— Καλὰ καλὰ, ἀπήντησε μειδιῶσα ἡ Μαγδαληνή. Εἶμαι δυνατὴ καὶ ἡ ἐργασία ποτὲ δὲν βλάπτει. Ἡ μαρκησία μ' ἔλεγε πολλάκις ὅτι ποτὲ δὲν ἦτο τόσον καλὰ ὅσον εἰς Νυρεμβέργην. Εἰργάζετο καὶ ἐκείνη νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁμῶς σὲ βεβαιῶ ὅτι τὰ μᾶτια τῆς ἦσαν ὠραιότατα ἀκόμη ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου τῆς. Συλλογίσου καὶ αὐτό, Ὁρσολα, ὅτι θὰ ἔχω καθῆκον νὰ διπλασιάσω τὰς προσπάθειάς μου χάριν τοῦ ἀγαπητοῦ μας ἀσθενοῦς. Ἡ ἀνάρρώσίς του θὰ εἶναι ἴσως μακρά, ἐὰν δὲ δὲν τοῦ κάμωμεν ὅλας τὰς ἀναγκαίας περιποιήσεις, πῶς θὰ μετανοῦμεν ἔπειτα, καὶ τί θὰ εἶπῃ καὶ ὁ Μαυρίκιος, ὁ ὁποῖος χάριν ἡμῶν ἀπεφάσισε νὰ ζήσῃ.

— Ναί, ἀνέκραξε τότε ἡ Ὁρσολα, ρίπτουσα περιπαθὲς πρὸς τὸν κοιμώμενον Μαυρίκιον βλέμμα, ναί, εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐδειξε μεγάλην καλωσύνην. Ποιὸς θὰ τὸ πιστεύσῃ ὅτι ἤθελε νὰ τραβῇ μιὰ πιστολιὰ καὶ νὰ σκοτωθῇ, καὶ διὰ τὸ χατῆρί μας δὲν ἐσκοτώθηκε. Τί ὑπερηφάνειαν ποῦ εἶχε ὅταν περιπατούσαμεν μαζί του εἰς τοὺς δρόμους! Καὶ θὰ ἰδῇς δουλειὰ ποῦ θὰ σοῦ κάμνῃ ὅταν γείνῃ καλὰ, καὶ μὲ πόσῃ χαρὰν θὰ δουλεύῃ διὰ μᾶς. Ἀγγελος εἶναι, κυρία Μαγδαληνή, ἄγγελος τοῦ Θεοῦ! Ἐγὼ πάντοτε σὰς τὸ ἔλεγα.

Ὁ Μαυρίκιος δὲν ἐκοιμᾶτο, ἀλλ' ἤκουε τὰ πάντα. Τὴν ἐπαύριον ἡγήρεθῃ τῆς κλίνης, ἀνεδέχθη δ' ἐπὶ τέλους τὸ ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ καθῆκον, ἀλλ' ἤθελεν ἀπατηθῇ τις ἀποδίδων τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἐξέγερσιν τῆς θελήσεώς του εἰς αἰσθημὰ εὐγνωμοσύνης ἢ ἀγάπης.

Ὁ Μαυρίκιος μετὰ τῆς υγιείας ἀνέκτισε τὴν προτέραν τραχύτητα, ἡ δ' ἀφοσίωσις τῶν δύο εὐγενῶν πλασμάτων τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τὸν τελευταῖον αὐτῶν ὀρλὸν δαπανησάντων, τὸν ἠρέθιζεν ἀντὶ νὰ τὸν συγκινήσῃ, ἀλλ' ὁ Θεὸς

μᾶς ἔδωκε τὴν ὑπερηφάνειαν ὅπως ἐν ἀνάγκῃ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀρετὴν, καὶ κατὰ τὴν περιστάσιν δὲ ταύτην ἡ ὑπερηφάνεια κατῳρώθῃς τὸ θαῦμα, τὸ ὁποῖον ὄφειλε νὰ πραγματοποιήσῃ μόνῃ ἡ ἀρετή.

Ἦτο ἐτοιμος ἄνευ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄνευ δισταγμοῦ, ὡς ἄνθρωπος γενναῖος, ὅστις πορεύεται πρὸς τὸν τόπον τῆς μονομαχίας ἐξ ἀνάγκης μᾶλλον ἢ ἐκ πεποιθήσεως. Ἀλλὰ τί νὰ ἐπιχειρήσῃ; Νὰ κατασκευάσῃ παιγνίδια καὶ καρσοκατάκτας; τοῦτο ἦτο δυνατόν νὰ γείνῃ ἐν Νυρεμβέργῃ, τῇ πατρίδι τῶν ἀθρυμάτων. Νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ξυλογλυπτικὴν; Δύσκολον τὸ πρᾶγμα. Εἰς τοὺς ὀκνηροὺς ἡ ὁδὸς ἢ εἰς τὴν ἐργασίαν ἄγουσα φαίνεται πάντοτε πλήρης προσκομμάτων. Ἀλλῶς τε εἶχε παραμελήσει πρὸ πολλοῦ τὴν τέχνην ταύτην καὶ πιθανῶς λησμονήσει αὐτήν. Περὶ διανοητικῆς δὲ ἐργασίας οὐδὲ νὰ σκεφθῇ τὸ παράπαν ἡδύνατο. Δὲν λέγω ὅτι ἦτο ἀνίκανος πρὸς τὸ εἶδος τῆς φιλολογίας, ἣν μετέρχονται τὴν σήμερον μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας, ἀλλὰ δυστυχῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν, περὶ ἧς πρόκειται, τὰ γράμματα εἶχον εἰσέτι γόητρόν τι, ἡ δὲ δυσχερεστέρα τῶν τεχνῶν δὲν εἶχε γείνῃ εἰσέτι τὸ εὐκολώτατον τῶν ἐπιτηδευμάτων. Ὀλίγα ἔτη βραδύτερον ὁ Μαυρίκιος δὲν ἤθελε διστάσει, ἡμεῖς δ' ἠθέλωμεν ἔχει ἓνα ἔτι μέγαν συγγραφέα. Ἡ ἐν καιρῷ ἀφίξις εἶναι ἐν τῶν μεγάλων τοῦ βίου μυστηρίων.

Μὴ γινώσκων τί ν' ἀποφασίσῃ, ὁ Μαυρίκιος συνεβουλεύθη τὴν ἐξαδέλφην του. Ἡ δὲ νεάνις ἀπεκρίθη·

— Διατί σπεύδεις; οὐδὲν ἐπείγει. Εἶσαι εἰσέτι ἡδύνατος. Ἀνάλαβε τὰς δυνάμεις σου καὶ τότε βλέπομεν. Ἀρκεῖ νὰ αἰσθάνωμαι ὅτι εἶμαι ὑπὸ τὴν προστασίαν σου, δὲν ζητῶ ἄλλο τίποτε. Μὴ ἀνησυχῇς, εἶμαι δυνατὴ καὶ ἔχω θάρρος, θὰ ἐργασθῶ δὲ εὐχαρίστως ὑπὲρ σοῦ, ἕως οὗ δυνηθῇ νὰ ἐργασθῇς σὺ ὑπὲρ ἐμοῦ μετὰ χαρᾶς. Δὲν ἔχω δίκαιον, ἀδελφέ;

Ὁ ἀναγνώστης ἐννοεῖ ὅτι οἱ τοιοῦτοι λόγοι δὲν ἡδύνατο ἢ νὰ ἐρεθίσωσιν ἐτι μᾶλλον τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ Μαυρίκιου. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἡ τύχη ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ θεία Πρόνοια, ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς Μαγδαληνῆς, κατῳρώθῃς νὰ φέρῃ τὸν νεανίαν ἐπὶ τῆς μόνης ἀνοικτῆς αὐτῷ ὁδοῦ.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΤΤΕΡ.

ΕΝΤΟΜΟΦΑΓΑ ΦΥΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐντομοφάγα, ἐντομοβόρα ἢ σαρκοφάγα φυτὰ ὠνομάσθησαν εὐάριθμά τινα φυτὰ, ἀνήκοντα εἰς διαφόρους οἰκογενεῖας τοῦ φυτικού βασιλείου, ἐπιτήδεια πρὸς τὸ συλλαμβάνειν διὰ τῶν ἰδιαζόντως ὀργανωμένων φύλλων των ἐντομα, διακρατεῖν αὐτά, φονεύειν, διαλύειν εἶτα, καὶ τέλος καταναλίσκειν ὡς τροφήν. Ἡ περίεργος αὕτη ἰδιότης τῶν φυτῶν τούτων παρετηρήθη καὶ ὑπὸ